

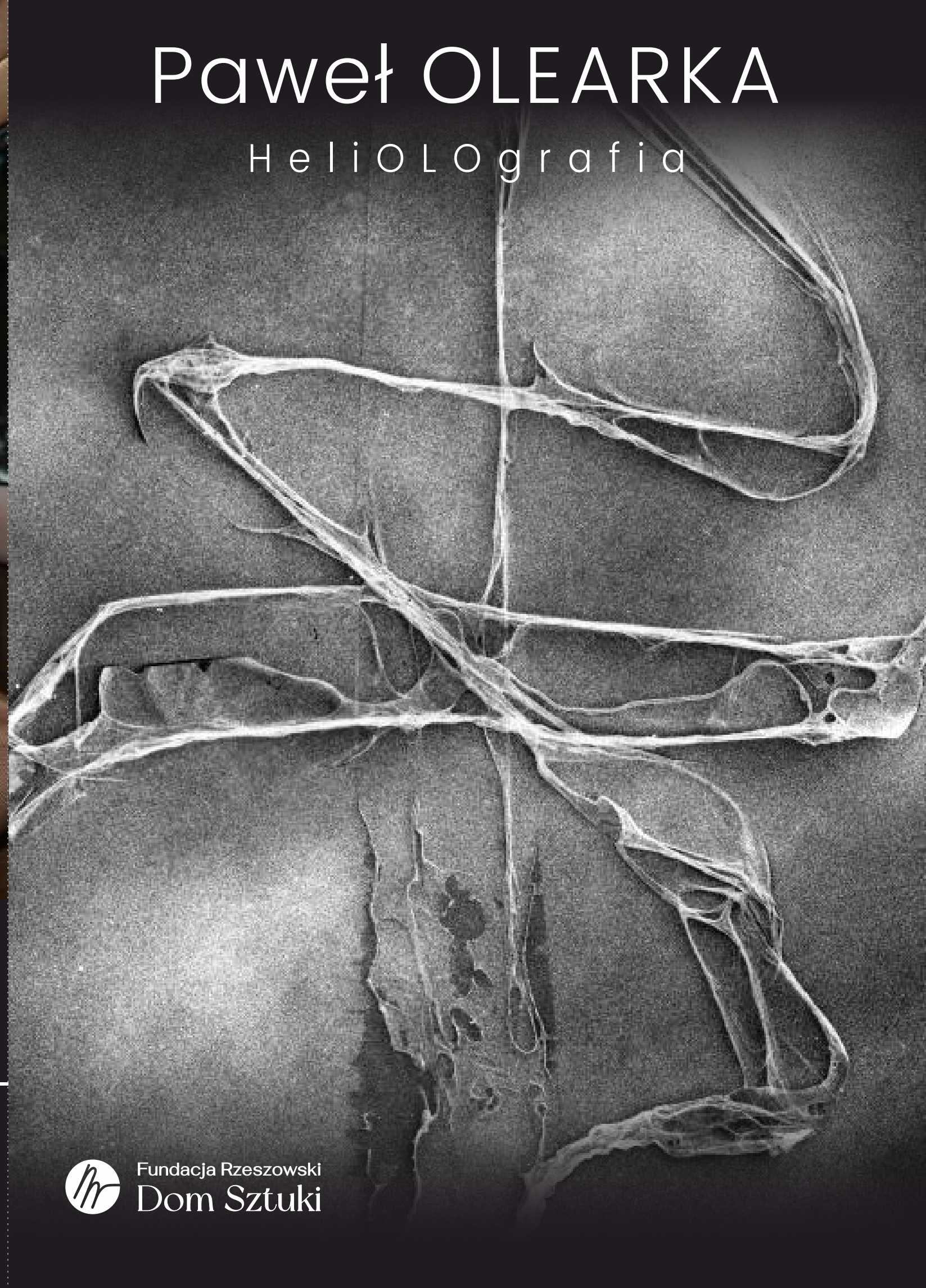

fot. Iwo Olearka

Urodzony w 1977 roku w Rzeszowie. W latach 1998–2003 studiował w Państwowej Wyższej Szkole Filmowej, Telewizyjnej i Teatralnej w Łodzi – na wydziale operatorskim specjalizacja fotografia, dyplom magisterski u prof. Józefa Robakowskiego. Obecnie wykładowca fotografii w Zespole Szkół Plastycznych w Rzeszowie Teb Edukacji oraz w Młodzieżowym Domu Kultury. Prezes Stowarzyszenia Inicjatyw Artystycznych art_core. Uczestnik i organizator wielu wystaw i plenerów w kraju i zagranicą.

Paweł OLEARKA

HelioLografia

Godziny otwarcia wystawy:
Wtorek – Piątek: 12.00 – 17.00
Sobota: 11.00 – 13.00

Należymy do:

Rzeszów, ul. Mickiewicza 13
tel. 663 150 274
e-mail: rzeszowskidomsztuki@gmail.com
www.rzeszowskidomsztuki.pl

Fundacja Rzeszowski
Dom Sztuki

Fundacja Rzeszowski
Dom Sztuki

*„Tworzenie to rzecz boska,
kopiowanie to czynność ludzka.”*

Man Ray

fot. Paweł Olearka

Paweł OLEARKA

HeliOLOGrafia

Rzeszów, 21.08. – 06.09.2025 r.

Fundacja Promocji Sztuki Rzeszowski Dom Sztuki ma zaszczyt przedstawić twórczość Pawła Olearki na wystawie pt. „HeliOLOGrafia”.

Jest to kolejna odsłona z cyklu wystaw zorganizowanych z okazji 150-tej rocznicy urodzin Wojciecha Weissa, Alfonsa Karpińskiego i Feliksa Michała Wygrzywalskiego.

Wszystkie wystawy cyklu zostały tak zaplanowane, aby pokazać jak największą różnorodność w sztuce: przypomnimy dzieła klasyków malarstwa polskiego oraz artystów współczesnych, zaprezentujemy nowe – w tym premierowe prace o różnej tematyce i różnych formach przekazu artystycznego, a mianownikiem łączącym ich wszystkich jest wielka pasja, talent oraz wrażliwość na sztukę.

Dziękujemy za współpracę Miastu Rzeszów, które dofinansowało nasze przedsięwzięcie.

Serdecznie zapraszamy,
Dorota i Adam Rajzer

 Fundacja Rzeszowski
Dom Sztuki

Man Ray, jeden z pionierów awangardy XX wieku, powiedział:
„Tworzenie to rzecz boska, kopiowanie to czynność ludzka.”

Jego słowa przypominają nam, że w akcie tworzenia zawarta jest siła pierwotna – moc wyjścia poza schemat, przekroczenia znanych form i znalezienia nowego języka wyrazu.

Wystawa, którą Państwo oglądają, jest hołdem dla tej boskiej siły twórczej. To przestrzeń, w której artysta nie odtwarza, lecz powołuje do istnienia. Każdy z prezentowanych obiektów stanowi świadectwo oryginalnej myśli i indywidualnej ekspresji – jest zapisem momentu, w którym powstało coś, czego wcześniej nie było.

 Fundacja Rzeszowski
Dom Sztuki

 Rzeszowski
Dom Sztuki
Adam Rajzer

 rzeszów
stolica innowacji

 KULTURA
W RZESZOWIE

Dofinansowano z budżetu Gminy Miasto Rzeszów

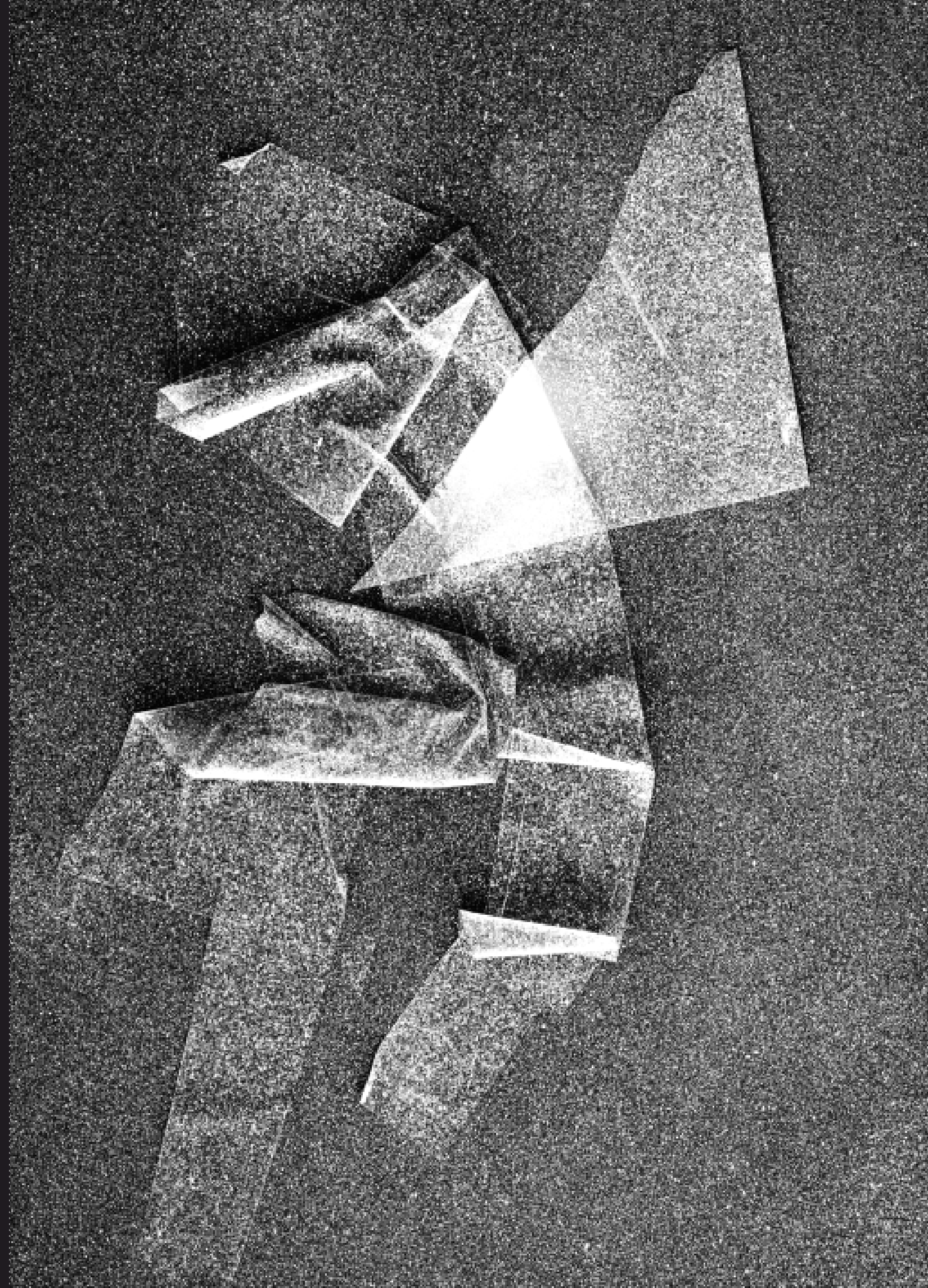
Na wystawie „HeliOLOgrafia” zaprezentowano zespół prac autorstwa Pawła Olearki, fotografa i artysty wizualnego. Autor, w procesie twórczym wykorzystuje wczesną technikę fotograficzną, do której nawiązuje spersonalizowany tytuł ekspozycji. Odnosząc się do historii tej dziedziny sztuki, to niemal 200 lat temu, w 1827 r. Joseph Nicéphore Niépce wykonał pierwszą fotografię przy użyciu camera obscura i płytki cynkowej pokrytej asfaltem syryjskim, w wyniku wielogodzinnego naświetlania, którą nazwał właśnie „heliografią”, czyli „rysowaniem Słońcem”. Olearka, sięgając po technikę mającą korzenie w tradycji analogowej, odzyskuje to, co zostało porzucone przez codzienność – fragmenty przedmiotów, odpady, resztki rzeczywistości i jednocześnie nadaje im nowe życie w pierwotnym procesie fotograficznym. Tworząc własne negatywy, artysta wykorzystuje transparentne materiały, takie jak folia czy plexi, na które ręcznie nanosi elementy znalezione. Następnie, w klasycznej ciemni fotograficznej, odbija je w technice heliograficznej, gdzie światło nie tylko rejestruje obraz, ale staje się jego twórcą. Efektem są obrazy organiczne, pulsujące abstrakcyjną formą, z pogranicza grafiki, biologii i kartografii emocji.

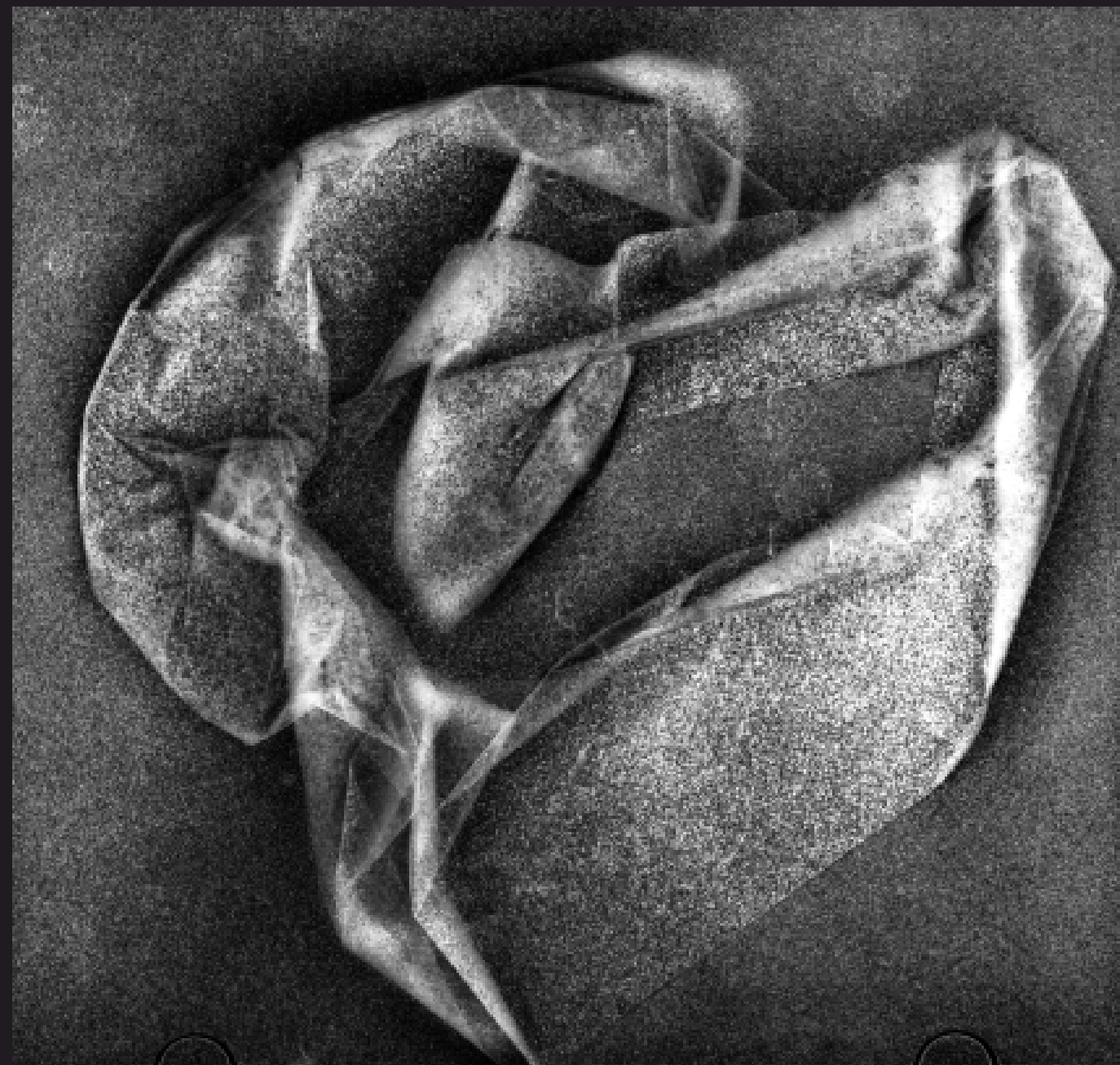
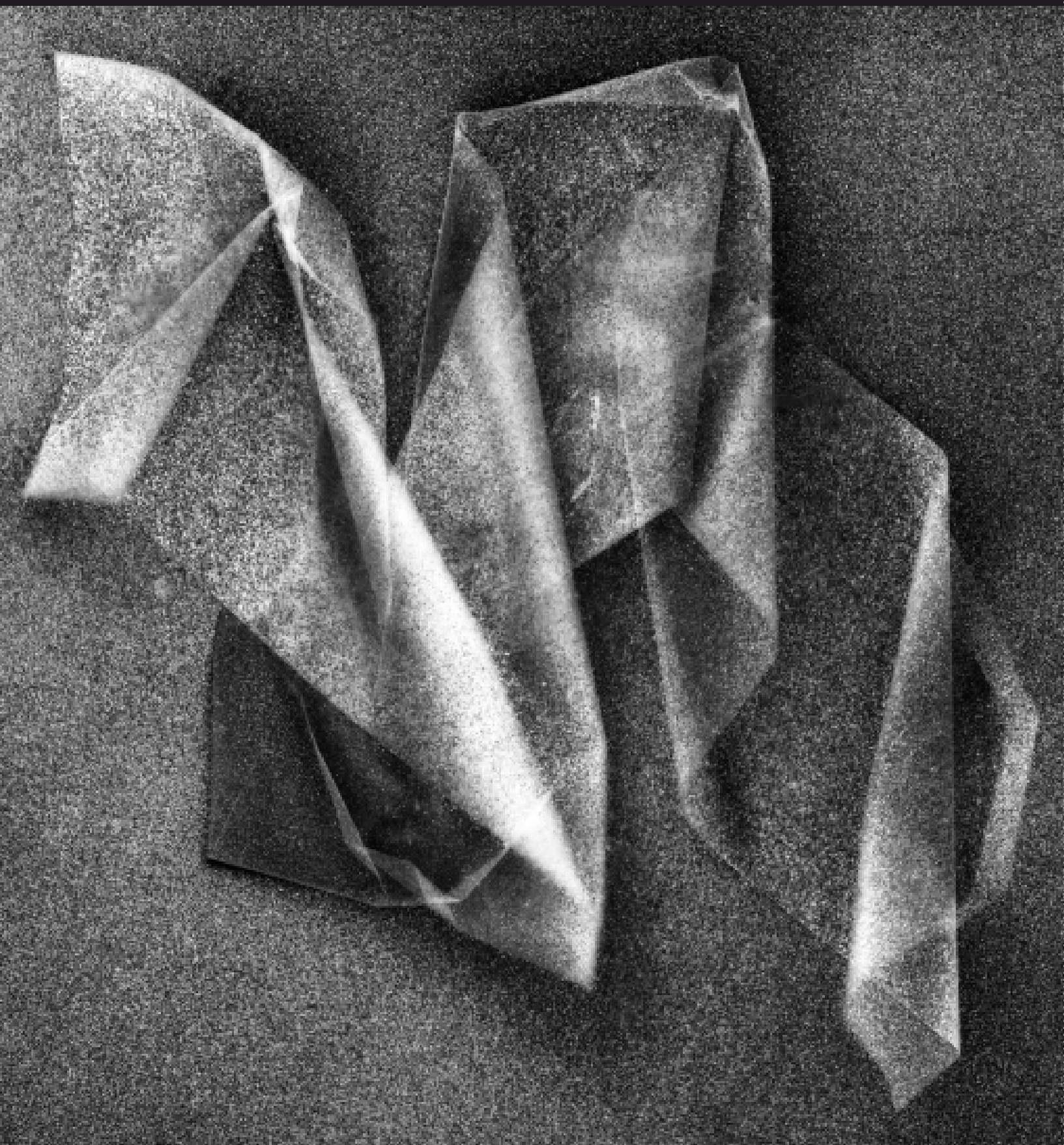
Nieograniczone możliwości heliografii odkryli ponownie awangardowi twórcy, którzy powracając do źródeł i eksperymentując z działaniem światła, bezpośrednio na materiał światłoczuły wyeliminowali aparat, teoretycznie niezbędne narzędzie w fotografii. Ta technika artystyczna pozwoliła poszerzyć alternatywne środki wyrazu, a swobodne poszukiwania formalne zwróciły się ku abstrakcji i surrealizmowi. Realizacje Olearki oscylują na granicy tych kierunków. Autor określa proces twórczy jako „akt archeologii optycznej”, a rezultatem eksploracji są kompozycje heliograficzne: „To poszukiwanie śladów w przestrzeni, których nie dostrzegamy na co dzień, a które przez dotyk światła zostają utrwalone niczym echo czasu”. Naświetlona materia odpadu nabiera znaczenia, staje się wielowymiarowa. To enigmatyczne znaki, konfiguracje umieszczone w nieokreślonej przestrzeni, a jednocześnie obrazy, jakby oglądane pod mikroskopem; niezbadane struktury i organizmy a nawet osobliwa „geografia wyobrażona”. Artystyczny walor prac wzmacniają ekspresyjne środki wyrazu; monochromatyczny „ziarnisty” światłocień lub graficzny kontur na tle barwnych tonacji.

László Moholy-Nagy, przedstawiciel awangardy, wykładowca Bauhausu w swojej koncepcji nowoczesnego rozumienia obrazu, podkreślał, że „sztuka zasadniczo jest światłem, a światło – matrycą obrazów”. Odwołując się do tej idei, a także „Teorii widzenia” Władysława Strzemińskiego, kompozycje heliograficzne można nazwać swoistymi „powidokami” pozbawionej treści materii, opisanej światłem. Paweł Olearka jest absolwentem Szkoły Filmowej w Łodzi. Realizując prace w technice bezkamerowej, kontynuuje dzieło artystów związanych z tym miastem. Należą do nich, m. in. Karol Hiller, wybitna indywidualność okresu międzywojnia, wynalazca heliografiki, a także Józef Robakowski, jeden z czołowych reprezentantów rodzimej neoawangardy, uznany twórca sztuki współczesnej, profesor PWSFTViT w Łodzi, który swoją drogę zaczynał od eksperymentów z heliografią.

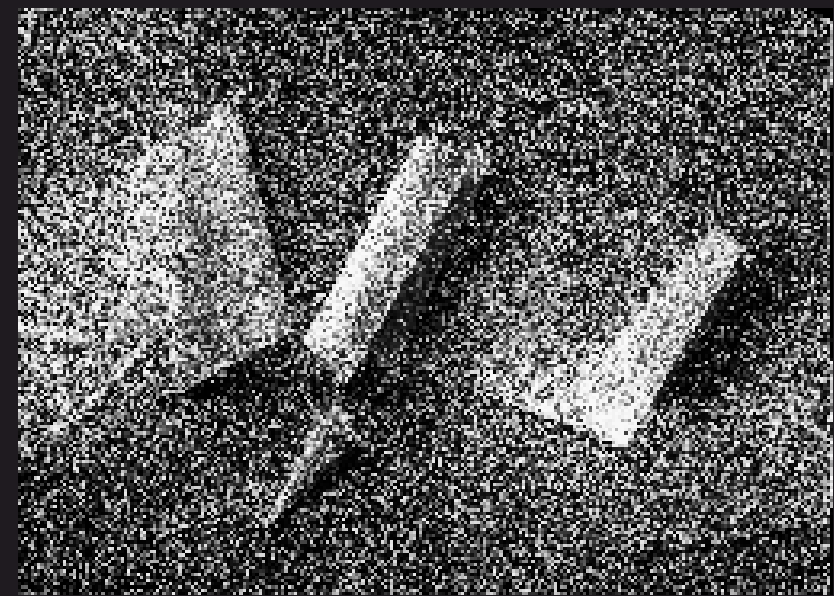
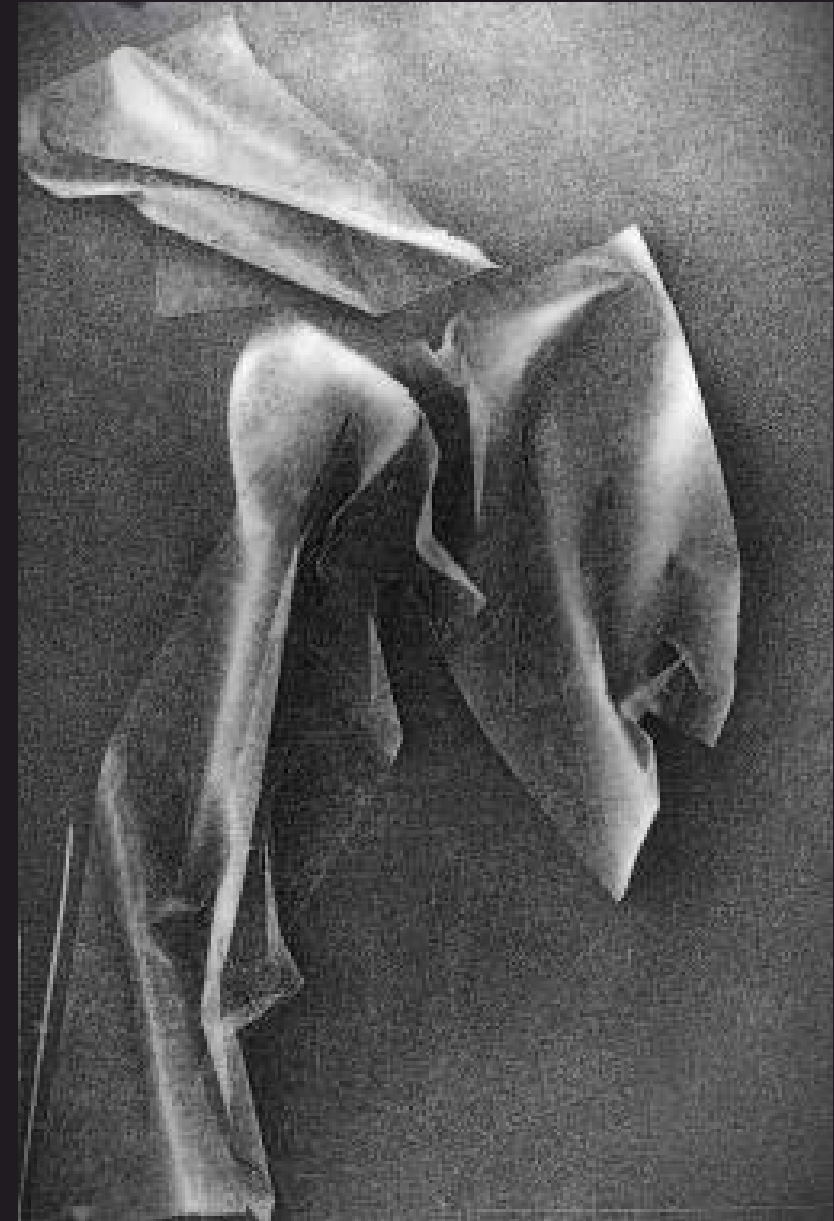
Wystawa „HeliOLOgrafia” to nie tylko estetyczna prezentacja formalnych poszukiwań, ale także alternatywny punkt widzenia w kontrze do przebudźcowanej kultury obrazkowej, a przede wszystkim, „to zaproszenie do kontemplacji, do zobaczenia piękna w tym, co niepozorne, do spotkania z obrazem, który nie powstał z aparatu, lecz z intuicji, cienia i światła.”

Beata Kuman
Sierpień 2025

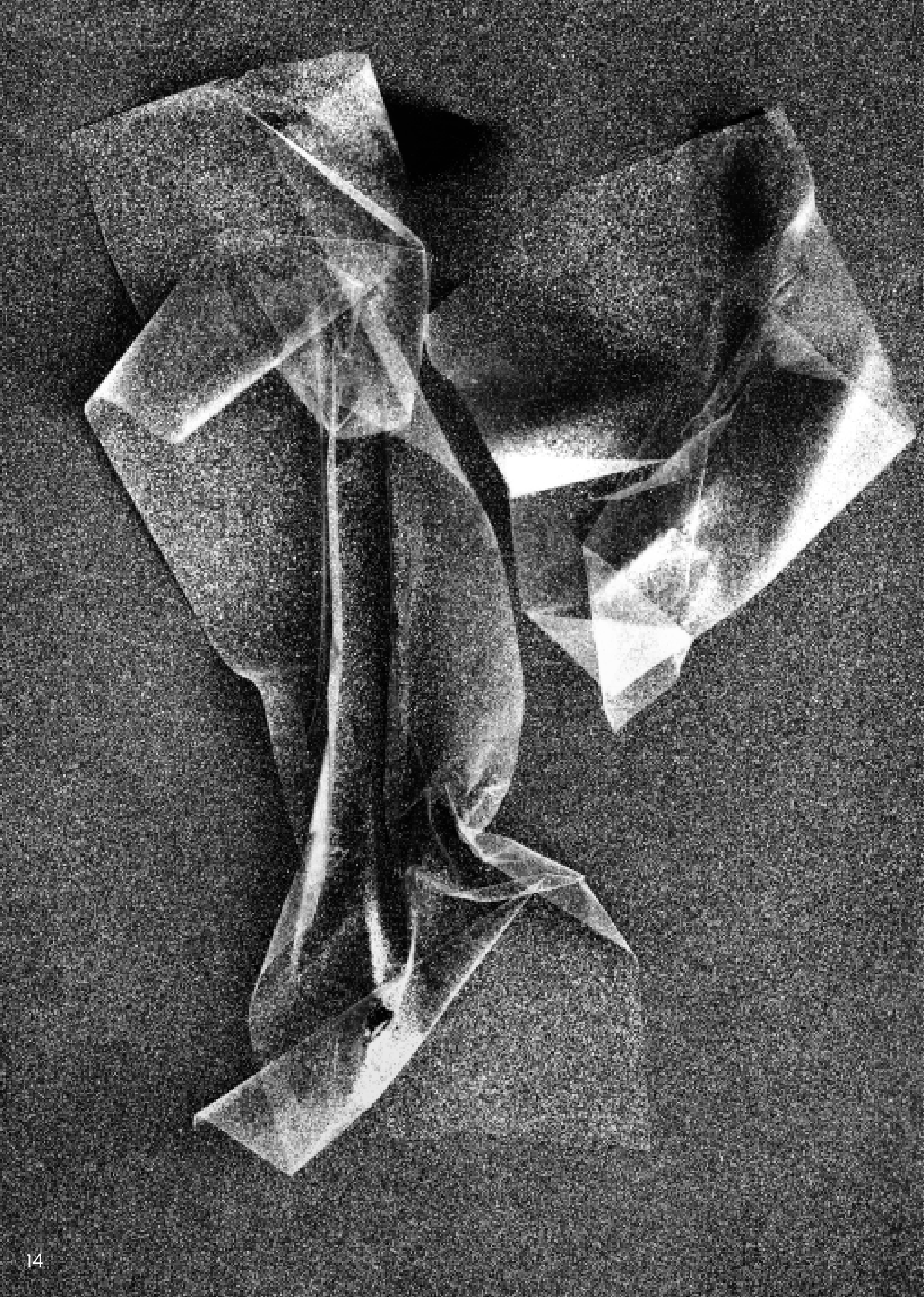

Nagrody i wyróżnienia:

- 1997 – III nagroda w Międzynarodowym niekonwencjonalnym konkursie fotograficznym FOTO ODLOT
- 2001 – I nagroda w konkursie fotograficznym „Zdjęcie Roku” w kategorii reportaż – Zamość
- 2002 – III nagroda w ogólnopolskim konkursie fotograficznym „Portret i pejzaż”
- 2002 – wyróżnienie w V Międzynarodowym niekonwencjonalnym konkursie fotograficznym FOTO ODLOT
- 2002 – III nagroda w ogólnopolskim konkursie fotograficznym „Dziecko niepełnosprawne kochane takie jakie jest, dlatego że jest” – Warszawa.
- 2003 – wyróżnienie w ogólnopolskim konkursie fotograficznym „Dziecko” – Poznań
- 2004 – Udział w konkursie fotograficznym Europejskiego Banku Centralnego oraz Narodowego Banku Polskiego pod Hasłem „Polska mój kraj” – Warszawa.
- 2005 Wyróżnienie w V edycji ogólnopolskiego konkursu fotograficznego „Ekologia w obiektywie”
- 2005 – wyróżnienie w konkursie międzynarodowym festiwalu w Łodzi „Killing Paradise” w kategorii zdjęcie pojedyncze.
- 2018 – III miejsce w konkursie fotograficznym – Brzeski Festiwal Fotografii Otworkowej.

Wystawy:

- 2000 – Konfrontacje fotograficzne galeria WDK Rzeszów;
- 2002 – Fotofestiwal „galeria zewnętrzna” Rzeszów;
- 2002 – „Chasydzi Leżajscy” Miejska Biblioteka w Leżajsku;
- 2003 – Międzynarodowy Festiwal Fotografii w Łodzi;
- 2004 – „Start próbny” – wystawa prac studentów i absolwentów Wyższego Studium Fotografii PWSFTiVT Galeria FF w Łodzi;
- 2004 – Węgry Nyiregyhaza Varosi galeria;
- 2004 – Ukraina Lwów Miejski Dom Kultury;
- 2005 – Rzeszów Stara Drukarnia;
- 2005 – Warszawa „Łodzią po wiśle”;
- 2004 – Lublin „Chatka żaka”;
- 2005 – wystawa w Muzeum Regionalne w Krasnymstawie;
- 2006 – Niemcy Bielefeld ratusz;
- 2008 – wystawa Galeria Miejska Zespołu Szkół Plastycznych w Rzeszowie – Artyści Pedagodzy Podkarpacia.
- 2008 – „Misz-masz mistrzów” Galeria Miejska Zespołu Szkół Plastycznych; organizator Stowarzyszenie Inicjatyw Artystycznych art.core Rzeszów
- 2008 – XV Międzynarodowy konkurs fotografii – „Zestaw” Świdnicki Ośrodek Kultury.
- 2008 – wystawa „Tylko jedno zdjęcie” konfrontacje fotograficzne – konkurs Fotografia roku – Jarosław Galeria rynek 6.
- 2009 – Międzynarodowy Festiwal Fotografii w Łodzi – udział w konkursie Grand Prix.
- 2009 – wystawa IV międzynarodowy salon fotografii „Martwa natura w fotografii Częstochowa.
- 2009 – Teatr Maska zestaw „Relax”
- 2010 – wystawa artystów pedagogów – 65 lat Plastyka Rzeszów
- 2010 – Wystawa Polfa Rzeszów – Paweł Olearnka – Basia Hubert;
- 2011 – Galeria Miejska Zespołu Szkół Plastycznych w Rzeszowie wystawa fotografia Paweł Olearnka – malarstwo Basia Hubert;
- 2011 – wystawa twórczości artystów pedagogów Rzeszowskiego Plastyka – Zakopane.
- 2013 – Wystawa artystów pedagogów Rzeszowskiego „Plastyka” – Szymbark 2013;
- 2014 – wystawa – Akademicki Ośrodek Inicjatyw Artystycznych Łodzi.
- 2017 – wystawa „Landscape of silence” i „Relax” Mielec
- 2018 – Then&now. Wystawa technik alternatywnych fotografii – Gdańska Galeria Fotografii
- 2019 – wystawa w Biurze Wystaw Artystycznych – „Dokumentalni” Rzeszów
- 2021 – wystawa w Centrum Sztuki Współczesnej w Toruniu
- 2023 – wystawa – Dokumentalni – Galeria Fotografii Miasta Rzeszowa

Wydawnictwa:

- „Chasydzi Leżajscy” album autorski 2002;
- „Foto-ekstensje” – wydawnictwo – Państwowa Wyższa Szkoła Filmowa i Teatralna w Łodzi 2008.
- I Przegląd Portfolio w ramach Międzynarodowego Festiwalu Transfotografia 2010 Gdańsk